

τὴν εἰδοποιόν, διαφορὰν μεταξὺ τῆς χριστιανικῆς θεωρήσεως τοῦ θανάτου καὶ τῆς αἰωνιότητος ἐξ ἑνός, καὶ τῶν θύραθεν ἀντιλήψεων ἐπὶ τῶν αὐτῶν θεμάτων, ἐξ ἑτέρου.

Χρησιμωτάτη θὰ ᾔτο μία ἀντιπαράθεσις ἀποσπασμάτων ἐκ τοῦ προαναφερθέντος λόγου τοῦ Γρηγορίου, πρὸς ἀντιστοίχους λέξεις καὶ ἐκφράσεις προερχομένας ἐκ τῶν Ἐπιστολῶν.

Πέραν τῶν σκέψεων αὐτῶν ὀφείλομεν νὰ ὑπομνήσωμεν ὅτι ὁ σ. γνωρίζει νὰ οἰκοδομῇ καλῶς τὰ στοιχεῖα τοῦ λόγου. Γνωρίζει ἐπίσης λίαν ἐπαρκῶς τὸ συγγραφικὸν ἔργον τοῦ Γρηγορίου καὶ εἶναι ἰκανός, ὡς μέλισσα, νὰ ἐπιλέγῃ τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ὑπηρετοῦν τὸν σκοπὸν τῆς συγγραφῆς του.

Διὰ τῆς γραφίδος τοῦ κ. Mossay παρακολουθοῦμεν τὸν Γρηγόριον ὡς ῥήτορα, ποιητὴν, ἐπιστολογράφον, θεολόγον ἀλλὰ καὶ ὡς φιλόσοφον. Διὰ τὸν μελετητὴν τῆς μετὰ χειρὰς ἐργασίας ὁ Γρηγόριος προβάλλει κατὰ μὲν τὴν καρδίαν μόνον Χριστιανός, κατὰ δὲ τὸν νοῦν καὶ «Ἕλλη». Τοιοῦτόν τι φαίνεται ὅτι παρεδέχτο αὐτὸς οὗτος ὁ ἐκ Καππαδοκίας Θεολόγος δι' ἑαυτόν, διότι ἔλεγεν, ὡς σημεῖοι καὶ ὁ σ. (σ. VII) : «Ἄττικοὶ καὶ ἡμεῖς».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΡΑΤΣΕΑΣ δ. θ.

* * *

TIM. X. ΖΗΣΗ, δ. φ. Τὸ Λογικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας τῶν ἀρχαιοτέρων Στωϊκῶν, Ἀθήναι 1965, σσ. 269.

Εἶναι γνωστόν, ὅτι οἱ Στωϊκοὶ πλὴν τῶν ἠθικῶν ἀντιλήψεων, ἅς διεμόρφωσαν περὶ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου γενικῶς, διετύπωσαν καὶ τὴν στωϊκὴν λογικὴν. ἀξιολογώταται τυγχάνουσι αἱ περὶ τῆς λογικῆς διδασκαλίαι αὐτῶν καὶ δὴ τῆς ἀρχαιοτέρας Στοᾶς, ἦτοι τοῦ Ζήνωνος, τοῦ Χρυσίππου καὶ τοῦ Κλεάνθους. Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου ἔχει ἐρευνηθῆ τὸ ἀνωτέρω θέμα καὶ πλεῖσται ὅσαι ἐρευναι ὑπάρχουσι περὶ αὐτοῦ. Πρὸ δύο ἐτῶν ὁ ἐν Βόλῳ Γυμνασιάρχης καὶ δ. φ. κ. Τιμ. Ζήσης ἐξέδωκεν ἀξιόλογον ἐργασίαν περὶ τῆς λογικῆς τῆς ἀρχαιοτέρας Στοᾶς, ἐξετάζων, ὡς εἰκός, τὸ πρῶτον μέρος τῆς «τριμεροῦς διαιρέσεως» τῆς φιλοσοφίας παρὰ τοῖς Στωϊκοῖς. Ἐν ἀρχῇ ὁ συγγρ. κατόπιν μιᾶς βραχείας εἰσαγωγῆς περὶ τῶν ἀρχαιοτέρων φιλοσόφων τῆς Στοᾶς καὶ τῶν περὶ τῆς λογικῆς συγγραμμάτων αὐτῶν, ὡς καὶ τοῦ ὀρισμοῦ τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς τριμεροῦς διαιρέσεως αὐτῆς, ἐξετάζει διὰ μακρῶν τοὺς κανόνες καὶ τὰ κριτήρια, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν εὑρεσιν τῆς ἀληθείας, ὡς καὶ τὰ θέματα τὰ ἀναφερόμενα ἐν τοῖς ἀνωτέρω. Εἶτα ἐν τῷ περὶ διαλεκτικῆς τμήματι τοῦ ἀνωτέρω ἔργου ὁ συγγραφεὺς ἐρευνᾷ τὴν ἐννοιαν, τὴν ἀξίαν καὶ τὴν διαίρεσιν τῆς διαλεκτικῆς, ὡς καὶ τὰ «περὶ φωνῆς ἢ περὶ σημαίνοντος», «περὶ σημαينوμένων» κτλ. πάντοτε διὰ τῶν θεμάτων τῶν ἐνυπαρχόντων ἐν τοῖς ἀνωτέρω. τέλος ὁ συγγραφεὺς οὗτος ἐξετάζει καὶ τὰ περὶ ῥη-

τορικῆς. Πάντα ταῦτα ἐκτίθενται μεθοδικῶς ὑπὸ τοῦ συγγραφέως, ὅστις ἐδράζειται ἐπὶ τῶν πηγῶν πάντοτε, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς νεωτέρας ἐρεῦνης. Θὰ ἦτο παράλειψις, ἐὰν δὲν ἐμνημόνευον τὴν πλήρη, ὅπως δῆποτε καὶ εἰδικὴν βιβλιογραφίαν, τοῦ περὶ ὁ λόγος ἔργου, τοῦ ὁποίου ἡ συμβολὴ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς λογικῆς τυγχάνει οὐχὶ εὐκαταφρόνητος.

A. N. ΖΟΥΜΠΙΟΣ

* * *

Proceedings of the Cambridge Colloquium on MYCENAEAN STUDIES, edited by **L. R. Palmer** and **John Chadwick**, Cambridge University Press 1966, σχ. 8ον, σελ. VII+308, τιμὴ \$ 15.

Μετὰ τὸ Α' Διεθνὲς Συνέδριον (Colloquium) τῶν Μυκηναϊκῶν Σπουδῶν συνελθὼν τῷ 1956 ἐν Gif-sur-Yvette παρὰ τοὺς Παρισίους, τὸ Β' συνελθὼν τῷ 1958 ἐν Παβίᾳ, τὸ Γ' τῷ 1961 ἐν Racine Wisc. τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἰδοὺ τὸ Δ' συνεργούμενον ἐν Κανταβριγίᾳ τῆς Μ. Βρεττανίας (Cambridge) ἀπὸ 7—12 Ἀπριλίου 1965. Τοῦ συνεδρίου τούτου ἔκθεσιν τῶν ἐργασιῶν καὶ τῶν ἀνακοινώσεων περιέχει ὁ ἐν ἐπικεφαλίδι ἀναγραφόμενος τόμος.

Εἰς τὸ συνέδριον μετέσχον 25 διακεκριμένοι μυκηνολόγοι ἐκπροσωποῦντες δώδεκα χώρας, Τσεχοσλοβακίαν, Ἠνωμένας Πολιτείας Ἀμερικῆς, Μ. Βρεττανίαν, Γαλλίαν, Ἰταλίαν, Βουλγαρίαν, Γερμανίαν, Γιουγκοσλαβίαν, Βέλγιον, Ἑλβετίαν, Ὀλλανδίαν καὶ Ἰσπανίαν. Ἐκ τῆς ἰδικῆς μας χώρας ἐστάλη ἀνακοίνωσις τοῦ καθηγητοῦ κ. Σπ. Μαρινάτου, μὴ δυνηθέντος νὰ μετάρχη τοῦ Συνεδρίου. Τὰ μέλη εἰργάσθησαν ἐντατικῶς συνελθόντα εἰς δέκα συνεδρίας, προῆλθε δὲ τὸ Συνέδριον εἰς ὠρισμένας ἀποφάσεις, τὰς ἀκολούθους :

1) Ἐκφράζει ὁμόφωνον εὐχὴν νὰ γίνῃ ἡ φυσικὴ ἀνασύστασις τῶν ἀλληλοσχετιζομένων ἀποσπασμάτων τῶν πινακίδων τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Ἡρακλείου καὶ τοῦ Ἀσμολιανοῦ Μουσείου τῆς Ὁξφόρδης.

2) Ἀποδέχεται μετὰ ἐλαφρὰς φραστικὰς τροποποιήσεις τρεῖς συστάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἰδεογραμμάτων, παρουσιασθείσας ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Bennett, τὰς κάτωθι :

α) Τὸ Δ' Διεθνὲς Συνέδριον τῶν Μυκηναϊκῶν Σπουδῶν υἱοθετεῖ τὰς συστάσεις τῆς Πρώτης Ἐπιτροπῆς τοῦ Wingspread Colloquium (Myc. Studies σελ. 260—262) ὑπὸ τίτλον Notae diacriticae in edendis textibus Mycenaeis Minoicisque.

β) Συνιστᾷ τὴν γενικὴν υἱοθέτησιν τῆς διὰ κόμματος σημάσεως τοῦ χωρισμοῦ τῶν λέξεων τῆς γραμμικῆς γραφῆς Β (ὡς ἐγένετο ἐν The Knossos Tablets³).

γ) Συνιστᾷ, ὡς καὶ τὸ Γ' Συνέδριον, ὅπως τὰ ἰδεογράμματα, ὅταν μεταγρά-